خبر

پیشنهاد تغییر در نحوه محاسبه حقوق بازنشستگی

رئیس سازمان اداری و استخدامی اعلام کرد: تغییر در نحوه محاسبه حقوق بازنشستگان و تاثیر حقوق سه سال پایانی خدمت آن‌ها روی حقوق بازنشستگی در برنامه هفتم آمده است اما بر اساس پیشنهاد وزارت کار قرار بود تغییراتی در این زمینه اعمال شود.

به گزارش زمان به نقل ازایسنا، میثم لطیفی در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه آیا فرمول و نحوه محاسبه حقوق بازنشستگان تغییری پیدا خواهد کرد یا خیر؟ اظهار کرد: پیشنهاد اعمال این تغییرات از سوی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مطرح شده است و صحبت‌هایی در این زمینه شده بود. وی افزود: البته روش منطقی و درست آن این است که متوسط ۳۰ سال حقوق یا دستمزد مبنای محاسبه حقوق بازنشستگان و البته بر مبنای نرخ روز باشد. در گذشته به دلیل اینکه محاسبه این عدد برای همه بازنشستگان از نظر فنی سخت و دشوار بود متوسط دو یا سه سال آخر در نظر گرفته می‌شد اما در حال حاضر با پیشرفت تکنولوژی می‌توان این کار را به راحتی انجام داد که البته باید دید قانون چنین اجازه‌ای را می‌دهد؟ رئیس سازمان اداری و استخدامی گفت: قرار بود وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی پیشنهادی را در این زمینه ارائه دهد و در برنامه هفتم نیز آورده شود. در ماده «۶۷» لایحه برنامه هفتم توسعه که اخیرا رونمایی شد، آمده است: «میزان مستمری بازنشستگی در تمامی صندوق‌ها و سازمان‌های بازنشستگی از سال اول برنامه عبارت است از یک سی‌ام متوسط حقوق یا دستمزد ماهیانه مشمول کسور فرد در پنج سال آخر بیمه پردازی ضرب در سنوات پرداخت حق بیمه مشروط بر آنکه سی و پنج سی‌ام متوسط مذکور بیشتر نباشد. معادل یک دوم جمع قدر مطلق درصد افزایش ضریب سالانه حقوق یا دستمزد طی سه سال آخر به حقوق یا مستمری محاسبه شده فوق اضافه می‌گردد». در صورت تصویب این ماده از هفته هفتم توسعه، حقوق بازنشستگان بر اساس متوسط حقوق در پنج سال آخر محاسبه خواهد شد و البته درصد افزایش ضریب سالانه در سه سال آخر نیز به آن اضافه می‌شود. این درحالی است که نحوه محاسبه حقوق بازنشستگان در ماده «۸۲» قانون برنامه ششم توسعه میانگین دو سال آخر دریافتی دارای کسور بازنشستگی است.

فعال‌سازی سامانه یکپارچه فروش خودرو

سایت سامانه یکپارچه تخصیص خودرو از امروز سوم خرداد ماه تا دهم همین ماه برای ثبت پنج درخواست متقاضیان خرید خودرو فعال خواهد شد.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، مرحله دوم عرضه خودرو از طریق سامانه یکپارچه تخصیص خودرو از ۲۰ اردیبهشت ماه آغاز شد و روز ۲۹ اردیبهشت ماه به پایان رسید. در این بازه زمانی متقاضیان خرید خودرو باید حساب بانکی خود را با مبلغ ۱۰۰ میلیون تومان به نام سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان وکالتی می‌کردند. پس از انسداد این مبلغ، اطلاعات متقاضیان از سوی بانک‌های منتخب به سامانه یکپارچه ارسال شد تا فرایند پالایش اطلاعات افراد متقاضی انجام شود. پس از انجام پالایش اطلاعات، از فردا سوم خرداد ماه سایت سامانه به منظور تشکیل پروفایل و انتخاب محصول برای متقاضیان دارای حساب وکالتی فعال می‌شود. در این ارتباط مهدی تقدسی مدیر سامانه یکپارچه تخصیص خودرو گفت: سایت سامانه به آدرس https://esalecar.ir/ از سوم تا ۱۰ خرداد ماه برای ثبت پنج درخواست متقاضیان خرید خودرو فعال خواهد شد. وی افزود: فقط متقاضیان واجد شرایط که اطلاعات آن‌ها از سوی بانک‌ها به سامانه ارسال شود، می‌توانند از ۳ تا ۱۰ خرداد برای ثبت نام اولیه به منظور تشکیل فهرست نوبت‌دهی در سامانه اقدام کنند. تقدسی در مورد سهمیه مادران در این دور نیز تصریح کرد: اکنون شروطی که برای مادران متقاضی شرکت در طرح‌های فروش یکپارچه هستند، شامل مواردی مانند احراز داشتن دو فرزند و بیشتر (مشروط بر اینکه فرزند دوم به بعد آنها از ۱۹ آبان‌ماه ۱۴۰۱ به بعد متولد شده باشد) می‌شود. شروطی مانند داشتن گواهینامه و ۱۸ سال و پلاک انتظامی همان‌طور که در طرح‌هایی که خود خودروسازان با روش قرعه‌کشی اجرا می‌کردند، ملاک نبود و اعمال نمی‌شد، در طرح‌های فروش یکپارچه هم مدنظر نیست و اعمال نمی‌شود؛ ضمن اینکه در مرحله نخست فروش‌های یکپارچه هم مدنظر نبود.

انتخابات هیات رییسه اتاق تهران به یکشنبه موکول شد

برگزاری انتخابات هیات رییسه اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران به یکشنبه هفته آینده (هفتم خردادماه) موکول شد.

به گزارش زمان به نقل ازایرنا، براساس اعلام قبلی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران، برگزاری انتخابات هیات رییسه این اتاق برای صبح دیروز سه شنبه (۲ خردادماه) هفت صبح برنامه ریزی شده بود نخستین نشست هیات نمایندگان اتاق تهران پس از یک ساعت تاخیر در ساعت هشت صبح دیروز فعالیت خود را آغاز کرد، اما پس از معرفی حاضران در زمینه‌های فعالیت و سابقه کاری به پایان رسید و اعلام شد آیین رای گیری و انتخاب هیات رییسه در روز یکشنبه (هفتم خرداد) برگزار خواهد شد. انتخابات اتاق‌های بازرگانی سراسر کشور، اسفندماه سال گذشته برگزار و پس از تایید اسامی منتخبان بخش خصوصی، نهادهای دولتی نیز در اواخر اردیبهشت ماه، ۲۰ نماینده خود در اتاق بازرگانی تهران را معرفی کردند. پس از آن با تشکیل جلسه هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی ایران در اواخر خرداد ماه سال جاری، رئیس جدید این اتاق نیز کار خود را آغاز می‌کند.

سخنگوی اقتصادی دولت اعلام کرد:

شیوه پرداخت یارانه تغییر می کند

خاندوزی گفت: برنامه اقتصادی کوتاه مدت دولت تحت عنوان بسته سیاست‌های مهار تورم و رشد تولید با اجماع نظر بانک مرکزی، وزارت اقتصاد و سازمان برنامه و بودجه نهایی شد.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، سید احسان خاندوزی دیروز در نشست خبری اظهار داشت: برنامه اقتصادی کوتاه مدت دولت تحت عنوان بسته سیاست‌های مهار تورم و رشد تولید با اجماع نظر بانک مرکزی، وزارت اقتصاد و سازمان برنامه و بودجه نهایی شد و توسط معاون اول ابلاغ خواهد شد که شامل دستور کار ۱۰ ماهه دستگاه‌های اجرایی به تفکیک دستگاه‌های متولی و زمانبندی است. سخنگوی اقتصادی دولت افزود: برنامه میان مدت ذیل برنامه هفتم توسعه در جلسات متعددی که با محوریت سازمان برنامه، وزارت اقتصاد و سایر دستگاه‌های اقتصادی دولت آماده شده که در قالب برنامه هفتم تصویب و به مجلس تقدیم خواهد شد که سند مهمی برای فعالیت بخش‌های مختلف دولت خواهد بود. وی به بخش‌های اسمی اقتصاد اشاره کرد و ادامه داد: اگر عوامل ساختاری و کوتاه مدت را از هم تفکیک کنیم می‌توانیم این جمع بندی را داشته باشیم که عوامل ساختاری تورم را در اقتصاد ایران تحت کنترل است؛ هم مسائل مربوط به بی انضباطی‌های دولت و هم بی انضباطی‌های پولی چه مساله نقدینگی و چه شبکه بانکی کشور تحت کنترل هستند. خاندوزی افزود: رشد نقدینگی که در پایان دولت قبل به ۴۲.۸ درصدی رسیده بود در پایان سال سال ۱۴۰۱ به حدود ۳۰ درصد کاهش یافت که سرعت مطلوب در کاهش رشد نقدینگی را حکایت می‌کند. هدف گذاری امسال نیز رسیدن به عدد ۲۵ درصد است. وزیر اقتصاد ادامه داد: کنترل ترازنامه بانک‌ها و نظارت سخت گیرانه بر سیاست خلق پول نیز در راستای کنترل عوامل ساختاری اقتصاد است. خاندوزی تصریح کرد: کاهش وابستگی به ارزهای جهانی از دیگر مسائلی بود که موجب شد تورم را بهتر کنترل کنیم. امروز از پیام رسان پایاپا رونمایی خواهد شد که مسیر جایگزین سوئیفت است.

سخنگوی اقتصادی دولت اظهار داشت: البته هنوز برخی عوامل کوتاه مدت مثل چشم اندازهای انتظاراتی در حوزه روانی تورم و نوسانات ارزی جزو نقاطی است که روی آن متمرکز هستیم اما ثمره کنترل عوامل ساختاری این شده که نرخ تورم در فروردین نسبت به اسفند یک درصد کاهش یابد. در اردیبهشت هم نسبت به فروردین نرخ تورم یک درصد کاهش یافته است. چشم اندازها نیز به سمت تداوم کاهش نرخ تورم در ماه‌های آتی است. وی اضافه کرد: دولت به دنبال استفاده از ظرفیت‌های مغفول و بالقوه ای است که به هر دلیلی منجر به تولید در کشور نشده است که از جمله آنها می‌توان بخ دارایی‌های راکد اشاره کرد که در این راستا وزارت صمت بر احیای واحدهای صنعتی و معدنی راکد تمرکز کرده و همچنین مولدسازی پروژه‌ها با استفاده از دارایی‌های راکد در دستور کار دولت است. وی در مورد احتمال ترمیم حقوق کارگران افزود: کاهش تورم اساساً به معنای کاهش و یا ثبات قیمتها در اقتصاد ایران نیست و یا اینکه وضعیت اقتصادی کشور موردمطلوب دولت است. به هیچ وجه منظورمان این نیست. وزیر اقتصاد با بیان اینکه ۵ سال است درگیر تورم هستیم اما دولت در حوزه کنترل عوامل ساختاری و اجرایی تورم جدیت دارد، اظهار داشت: اینکه فشار وضعیت تورمی بر دوش اقشار مختلف جامعه است را دولت احساس می‌کند. هر هفته رئیس جمهور گزارشات جزئی در مورد قیمتها از دستگاه‌های مختلف می‌گیرد. تذکرات و بازخوست از مسئولان نیز صورت می‌گیرد. وی گفت: غیر از سیاست‌های دستمزدی دولت ابزارهای دیگری برای حمایت از اقشار مختلف دارد؛ به عنوان نمونه وزارت کار در حال تدارک اصلاحیه‌ای روی بسته یارانه هاست که به محض نهایی شدن توسط وزیر کار و یا بنده اعلام خواهد شد. خاندوزی درباره اصلاح ماده ۷ قانون کار اظهار داشت: برای اجرای منویات رهبری و تأکیدات رئیس جمهور در حوزه اصلاحات کارگری کارگروه امنیت شغلی کارگران تشکیل شده است که در آن پیش نویس اصلاح مفادی از قانون کار آماده شده است که اصلاح ماده ۷ نیز در این حوزه در دستور کار قرار گرفته و اگر مراحل نهایی خود را در دولت سپری کند، جزئیات اعلام خواهد شد.

وی افزود: درخصوص تجدیدنظر در دستمزد کارگران در پایان سال گذشته در مذاکرات شورای عالی کار این موضوع مطرح شده است که تجدیدنظر در حوزه حقوق کارمندی در حوزه کارگری نیز اعمال شود و در اصلاحیه حقوق کارگران نیز بازتاب و انعکاس خواهد یافت. خاندوزی در خصوص مدیریت بازار ارز و اختیارات بانک مرکزی گفت: مدیریت مصارف ارزی کشور در سقف منابع ارزی در دسترس یکی از ارکان اداره بازار ارز به ویژه در شرایط خاص و تنگناهای اقتصادی ایران است. وی افزود: بر اساس مصوبات شورای عالی هماهنگی اقتصادی در سنوات گذشته دو کمیته مجزا در بانک مرکزی برای مدیریت مصارف ارزی کشور و دومی در وزارت صمت برای مدیریت تخصیص ارز تشکیل شده بود اما عملکرد این دو کمیته حاکی از آن بود که فعالیت مستقل این دو کمیته منجر به مدیریت بهینه منابع ارزی کشور نمی‌شود و تفاوت رویکرد و اختلاف بین دو کمیته منجر به این خواهد شد که مانند سال گذشته در این زمینه ناترازی به وجود بیاید. وزیر اقتصاد گفت: به عنوان راهکار حل این مساله، الگوی ادغام این دو کمیته مطرح شد که به طور مشترک هم مساله منابع و هم تخصیص مصارف ارز در یک مرجع تعیین تکلیف شود و دولت قادر باشد انطباق نقشه تجاری و ارزی خود را با مقدورات ارزی در یک نهاد اعمال کند. وی تصریح کرد: این تصمیم جدیدی است که در دولت مطرح شده و مورد قبول و تأیید است و مراحل اصلاح خود را سپری می‌کند. خاندوزی تاکید کرد: این گام مهمی است که مساله عدم تعارض را حل کرده و اختیارات ویژه ای به بانک مرکزی می‌دهد که از این اختیار در کمیته برای مدیریت بازار ارز استفاده کند. خاندوزی همچنین در مورد زمان اجرای بسته مهار تورم و رشد تولید، اظهار داشت: رئیس جمهور تاکید داشتند که در زمان تدوین بسته سیاستی مهار تورم و رشد اقتصادی، حداقل زمان برای اجرای محورهای بسته برای دستگاه‌های اجرایی در نظر گرفته شود تا هر دستگاه در مدت زمان کوتاهی به نتایج مشخصی برسد و بنابراین چشم انداز مثبت این است که به سرعت و در دوره کوتاهی این بسته اجرایی شود. وی با بیان اینکه ما گرفتار یک چسبندگی ذهنی تاریخی هستیم، گفت: بسیاری از فعالان اقتصادی کشور به شدت تحت تأثیر نوسانات ارزی هستند و در همین راستا یکی از محورهای بسته مهار تورم و رشد اقتصادی مهار انتظاراتی تورمی ارزی است.

راه اندازی سامانه جامع اطلاع رسانی بازار کار تا شهریور

معاون توسعه کارآفرینی و اشتغال وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی ترویج فرهنگ کار و مهارت‌آموزی را حلقه مفقوده اشتغال فارغ‌التحصیلان کشور دانست و گفت: سامانه نظام جامع اطلاع‌رسانی بازارکار تا شهریور ماه امسال راه‌اندازی می‌شود.

به گزارش زمان به نقل ازصدا و سیما، مطابق آمار زمستان ۱۴۰۱ سهم جمعیت بیکار فارغ التحصیل آموزش عالی از کل بیکاران ۳۷.۲ درصد بوده است. این سهم در بین زنان نسبت به مردان و در نقاط شهری نسبت به نقاط روستایی بالاتر است. بررسی تغییرات این شاخص نشان می‌دهد که نسبت به فصل مشابه سال قبل ۰.۸ درصد افزایش داشته است. فقدان مهارت این روزها با افزایش تعداد فارغ التحصیلان بیشتر از گذشته مورد توجه است. شاید در گذشته کمتر فارغ التحصیلی دچاربیکاری می‌شد، اما در حال حاضر با توجه به افزایش تعداد فارغ التصیلان شرط یافتن شغل، «مهارت» است. بیکاری یکی از بزرگترین چالش‌های اقتصاد کشورهای مختلف است. شاخص بیکاری از یک‌سو عمق مشکلات یک اقتصاد را مشخص می‌کند و از سوی دیگر آثار روانی بر جمعیت هر کشور، خصوصاً افراد متخصص و فارغ‌التحصیلان دانشگاهی دارد؛ از همین‌رو کاهش یا افزایش عده افراد بیکار، از جمله عوامل مهم و اثرگذار در بررسی کارنامه عملکرد اقتصادی دولت‌ها است.

معاون اشتغال وزارت کار در نشست تخصصی کنگره ملی آموزش هدفمند، مهارتی و نیازمحور گفت: این همایش ملی با هدف تصویرسازی بازارکار تراکم جمعیتی استان‌ها و مهارت‌های تخصصی مهمترین چالش اساسی رفع این مسأله است. کریمی بیرانوند افزود: فرهنگ کار با هدف ایجاد انگیزه و با محوریت کارگروه اشتغال استان‌ها و مشارکت دانشگاه‌ها و نهادهای غیردولتی در سراسر کشور باید ترویج شود. معاون توسعه کارآفرینی و اشتغال تأکید کرد: موضوع اشتغال دانش‌آموختگان یک موضوع فرابخشی است و نمی‌توان توسط یک دستگاه خاص این مشکل و چالش را برطرف و حل کرد. کریمی‌بیرانوند از راه‌اندازی نظام جامع اطلاع‌رسانی بازارکار تا شهریور امسال خبر داد و اعلام کرد: با راه‌اندازی نظام جامع اطلاع‌رسانی بازارکار، اطلاعات لازم برای شناسایی کارجویان اعم از دانش‌آموختگان و سایر افراد جویای کار فراهم می‌شود.وی افزود: باید حل مسأله اشتغال دانش‌آموختگان را به یک یا دو مشوق مثلاً معافیت بیمه‌ای یا مالیاتی تنزل داد.

دانش‌آموختگان در قالب زیست‌بوم ملّی اشتغال و تحلیل نقش دانش‌آموختگان در برنامه ایجاد یک میلیون شغل در سال برگزار می‌شود. کریمی با اشاره به مفهوم زیست‌بوم، مسأله اشتغال را یک فرآیند و موجود زنده دانست و افزود: همه متغیرهای فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی تأثیر مستقیمی بر مسأله زیست‌بوم ملّی اشتغال کشور دارد. وی گفت: یکی از مسیرهای مهم یافتن راه‌حل مسأله بیکاری دانش‌آموختگان در کشور رسیدن به یک اجماع در سطح سیاست‌گذاری ملّی است. کریمی بیرانوند گام اول را شناخت دقیق و عمیق مسأله بیکاری دانش‌آموختگان عنوان کرد و افزود: خلأ مهارت‌آموزی دانش‌آموختگان یکی چالش‌های اساسی مسأله بیکاری این قشر است. وی تعداد بیکاران فارغ‌التحصیل را حدود یک میلیون نفر برشمرد و گفت: فقدان اطلاعات دقیق و تکمیلی از جمله مدرک تحصیلی، رشته، سن، محل زندگی،

سند ملی سکونتگاه‌های غیررسمی تصویب شد

مدیرعامل شرکت بازآفرینی شهری ایران گفت: سند ملی توانمندسازی و ساماندهی سکونتگاه‌های غیررسمی به عنوان مرجع سیاست گذاری بخشی و فضایی و تسریع کننده اجرای برنامه جامع اقدام مشترک طرح‌های بازآفرینی شهری و کاهش بدمسکنی به تصویب هیات وزیران رسید.

به گزارش زمان به نقل ازایسنا، محمد آیینی اظهار کرد: سند ملی توانمندسازی و ساماندهی سکونتگاه‌های غیررسمی توسط شرکت بازآفرینی شهری ایران با همکاری جهاد دانشگاهی و تمامی دستگاه های مرتبط از جمله سازمان برنامه و بودجه و وزارت کشور تنظیم شده که نهم فروردین ۱۴۰۲ در هیات دولت به تصویب رسید. این سند در واقع نسخه به روز شده سند ملی توانمندسازی مصوب ۱۳۸۲ است تا مرجع تعاریف مشترک برای اجرای سیاست‌ها و برنامه‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی در حوزه بازآفرینی سکونتگاه های غیررسمی باشد. وی افزود: از جمله دیدگاه‌های نوینی که در سند جدید توانمندسازی سکونتگاه‌ها دیده شده شهرسازی در استطاعت، مسکن در استطاعت و مسکن تدریجی است. معاون وزیر راه و شهرسازی با بیان این‌که هدف اصلی از تنظیم این سند ایجاد هم‌افزایی به منظور بهبود کیفیت حاشیه‌نشینی و سکونتگاه‌های غیررسمی است گفت: شهرسازی در استطاعت، دسترسی گروه‌های کم‌درآمد شهری به مسکن و محیط شهری محسوب می‌شود. مسکن در استطاعت نیز به گونه‌ایی از مسکن مناسب گفته می‌شود که دهک‌های متوسط و پایین جامعه توانایی پرداخت هزینه‌های آن را دارند. به گفته آیینی، مسکن تدریجی هم یکی از شیوه‌های تامین مسکن استطاعت‌پذیر است که بر اساس فرآیندی برنامه‌ریزی شده و با مشارکت اجتماع محلی، مسکن حداقلی شکل گرفته یا به صورت تدریجی و یکپارچه با محیط پیرامون توسعه می‌یابد. مدیرعامل شرکت بازآفرینی شهری ایران تصریح کرد: ما با ۱۱۵۳ محله بالغ بر ۵۹هزار هکتار سکونتگاه های غیررسمی مواجهیم که باید از خدمات شهری متناسب استفاده کنند و حقوق آنها به رسمیت شناخته شود. متاسفانه در سال‌های گذشته آن‌چنان که باید به این حقوق توجه نشده و به همین دلیل در مواردی با تشدید پدیده‌هایی مثل گسترش فقر، ایجاد کلونی محرومیت و رانده شدن اقشار محروم از زیست شهری مواجه شدیم. وی از جمله دلایل گسترش سکونتگاه‌های غیررسمی را پیوند ضعیف سیاست‌ها و برنامه‌ها دانست و گفت: مطالعات، برنامه‌ریزی توسعه و آمایش، سیاست‌گذاری اجتماعی، مفاهیم تله توسعه و مقولاتی چون نهادسازی از مواردی است که در سند جدید توانمندسازی دیده شده است. آیینی در پاسخ به این سوال که آیا سند توانمندسازی سکونتگاه‌های غیررسمی، ساختارهای موجود را تحت تاثیر قرار نمی‌دهد گفت: این سند، ستادهای بازآفرینی موجود را در سطوح ملی و استانی و شهرستانی به رسمیت می‌شناسد ولی می‌گوید کارگروه‌های تخصصی ملی و استانی متناسب با این سند تقویت شوند.

معاون وزیر راه و شهرسازی توضیح داد: در ستاد ملی بازآفرینی شهری پایدار قریب به ۳۰ دستگاه حضور دارند که ریاست آن بر عهده رییس‌جمهور است. هدف ما از تنظیم سند این است که دستگاه‌های مختلف مثل وزارت کشور، ادارات کل راه و شهرسازی و شهرداری‌ها ساختارهای خود را در جهت بازآفرینی تقویت کنند. در واقع قصد داریم ظرفیت‌های موجود را حفظ کنیم، موانع را برداریم و هم‌افزایی به وجود آوریم. وی با بیان این‌که سند توانمندسازی سکونتگاه‌ها بر اساس بیانیه گام دوم انقلاب و سیاست‌های اقتصاد مقاومتی تنظیم شده است گفت: از جمله اهداف این سند می‌توان به پیش‌نگری و پیشگیری از شکل‌گیری و گسترش سکونتگاه‌های غیررسمی، کاهش فقر و محرومیت، بهبود شرایط زندگی، گسترش قابلیت‌ها و دارایی‌های ساکنان این سکونتگاه‌ها اشاره کرد. آیینی تاکید کرد: سند توانمندسازی حاوی نکات مهمی است که به محض ابلاغ، جزئیات آن را منتشر می‌کنیم.

نگاه روز

چاردیواری‌هایی که دیگر اختیاری نیست

نرجس کهزادوند

گسترش پدیده خانه‌های اشتراکی به گفته یک اقتصاددان نتیجه پابرجایی مشکلات ۵۰ ساله در حوزه مسکن است؛ پدیده‌ای که از دید یک فعال مدنی، سراسر منفی است و پیامدهایی به شدت مخرب در خانواده و جامعه برجای می‌گذارد.

توسل مستاجران به مسکن اشتراکی موضوعی است که با در رفتن فنر قیمت املاک و به دنبال آن اجاره‌بها، دارد عادی می‌شود حال آنکه چندی پیش سوژگی‌اش در آپارتمان‌های کم‌متراژ، چشم بسیاری از مخاطبان رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی را از تعجب گرد می‌کرد. با چند جست‌وجو در اپلیکیشن دیوار می‌توان متوجه حجم گسترده‌ای از آگهی‌ها در خصوص مسکن اشتراکی شد. با وجود اینکه مسکن اشتراکی یک مساله آشنا و با سابقه‌ای دیرینه است اما در شرایط کنونی که زیست اجتماعی جامعه تغییر پیدا کرده، افزایش اینگونه سکونت‌ها می‌تواند آسیب‌هایی زیادی به دنبال داشته باشد. از آنجایی که یکی از علت‌های اصلی گسترش این پدیده، افزایش قیمت مسکن و به دنبال آن افزایش نرخ اجاره‌بهاست که پیامدهای اجتماعی هم به دنبال دارد، در این خصوص با «بیت‌الله ستاریان» استاد دانشگاه و کارشناس مسکن و «سیدحسن موسوی چلک» رئیس انجمن مددکاران اجتماعی ایران گفت‌وگویی انجام دادیم. ستاریان در ابتدای مصاحبه به نرخ املاک اشاره می کند و می‌گوید: قیمت مسکن روز به روز در حال افزایش است و نتیجه این اتفاق مهاجرت معکوس منفی است که بر سرخوردگی و از بین رفتن توان و قدرت زندگی در یک منطقه دلالت دارد. مسکن بزرگترین پارامتر و مساله یک خانوار است و بیش از ۴۵ تا ۵۰ درصد محتوای سبد خانوار را به خود اختصاص می‌دهد. وقتی خانواده‌ای ناتوان در تهیه این ضرورت مهم باشد به چادرنشینی، خانه‌های اشتراکی و غیره رو می‌آورد. این کارشناس مسکن معتقد است که تعداد خانوارها نسبت به واحدهای مسکونی بیشتر شده است و سالانه بیش از ۷۰۰ هزار ثبت ازدواج داریم. مسکن اشتراکی پیش از این‌ها هم وجود داشته است. خانه‌هایی همچون کاروانسرا یا چند اتاق، آشپزخانه و سرویس بهداشتی مشترک که خانواده‌ها در آن زندگی می‌کردند اما امروزه این وضع در شکل جدیدش در حال گسترش است و باعث کاهش کیفیت زندگی‌ها شده است. ستاریان با بیان اینکه ما هر سیاست‌گذاری در هر حوزه مسکن داشته باشیم بعد از ۱۵ تا ۲۰ سال نتیجه‌اش را خواهیم دید، توضیح می‌دهد: ما فرصت‌های حوزه مسکن را از دست دادیم و امروزه با بحران بسیار بزرگی در این باره مواجهه شده‌ایم. اگر از امسال سالی یک میلیون مسکن از آسمان بیاید و در ایران قرار بگیرد ما ۶ سال دیگر نتیجه‌اش را خواهیم دید. این استاد دانشگاه با اشاره به طرح تولید چهار میلیون مسکن در چهار سال می‌پرسد: این حجم فراتر از یک ابرپروژه است و باید به این اندیشید که در این دو سال چقدر پروسه مربوطه پیشرفت داشته و با این روش‌ها و این برنامه‌ها چه میزانی از این هدف‌گذاری را می‌توان محقق کرد؟ وی می‌افزاید: مشکل ما در حوزه مسکن به چند سال پیش از انقلاب بازمی‌گردد. بعد از انقلاب به علت دگرگونی‌های به وجود آمده این مشکلات ابعادی تازه یافته است. ۵۰ سال است که با این مساله دست و پنجه نرم می‌کنیم. مسکن مهر، مسکن استیجاری و غیره برای جامعه ما نیست برای جوامعی است که مشکل مسکن در آن حل شده و فقط دهک‌های خیلی پایین که تعداد بسیار کمی هستند، در تهیه مسکن ناتوانند و در این شرایط دولت دست به کار می‌شود و با امکانات سخت‌تری، مسکن را در اختیار آن‌ها قرار می‌دهد و آن‌ها را مسکن استیجاری، مسکن اجتماعی، مسکن مهر و غیره می‌نامد. ستاریان با بیان اینکه در هیچ کجای دنیا دولت نمی‌تواند بیش از مقدار اندکی مسکن تولید کند، توضیح می‌دهد: تولید مسکن برعهده بخش خصوصی و نیازمند جذب سرمایه‌گذار است. در اینجا مشکل در روابط و ابزارهای مالی است که بتوانند این اعتبارها را از یکدیگر جذب کنند و در فرایند تولید قرار دهند. مسکن مهر بازار را آشفته کرد و باعث رکود بازار شد. پس ما نمی‌توانیم آن را با یک سال مقایسه کنیم بلکه باید چشم‌انداز ۵ یا ۶ ساله به آن داشته باشیم. ما شاهد این بودیم که قیمت مسکن با ساخت مسکن مهر مدت کوتاهی کاهش پیدا کرد و رشدش از سال ۹۱ به ۱۴۰ درصد رسید.این کارشناس مسکن با اشاره به اینکه در شرایط کنونی هیچ راهکار نظارتی وجود ندارد که بتواند جلو افزایش نرخ اجاره‌بها را بگیرد می‌گوید: ما نمی‌توانیم جلو معامله دو نفر را بگیریم و هزاران راه برای دور زدن وجود دارد از جمله ثبت رسمی نکردن اسناد رد و بدل شده و غیره. مگر می‌شود یک جنس که قیمت آن بالا رفته و با کمبود در جامعه روبه‌رو هستیم بخواهیم که مالکان آن‌ها را مفت اجاره دهند یا اینکه خانه‌ای که سه میلیارد یا ده میلیارد قیمت دارد به بهایی کم اجاره داده شود. ستاریان می‌افزاید: کارهای نظارتی و حمایتی صورت گرفته نمی‌تواند جوابگو باشند؛ مانند دادن تسهیلات رهن از سوی دولت که مانند یک سم موقت عمل می‌کند و آثار سوء خود را خواهد گذاشت. در این تسهیلات باید به صورت موقت برای مسائلی که برای حل کردن و پیاده‌سازی برنامه اصلی نیاز است، استفاده کرد نه هنگامی که برای زمان کوتاهی بخواهید به جامعه مُسکن بزنید و بعد از آن درد شروع شود. امروز به مستاجرها پول پیشتر بدهید، کم کم صاحب خانه‌ها اجاره را بیشتر می‌کنند به طوری که سال بعد باید چند برابر این را بدهید که این کار بسیار بی‌خودی است. رئیس انجمن مددکاران اجتماعی ایران با بیان این که گسترش خانه‌های اشتراکی پیامدهای منفی متعددی را به دنبال خواهد داشت، توضیح می‌دهد: آرامش و آزادی عمل انسان‌ها در خانه اشتراکی از بین می‌رود. همین طور متراژ خانه پایین می‌آید و ساکنان حتی اگر یک فرزند داشته باشند اتاق مشترک پدر و مادر با فرزند پیامدهای منفی را به دنبال خواهد داشت. وی در ادامه می‌گوید: بحث دیگر افزایش اختلاف و درگیری بین اعضای خانواده است. وقتی یک خانواده در محیط خیلی کوچک و مشترک زندگی می‌کنند، اختلاف و درگیری‌ها میان آنها افزایش می‌یابد و طبعاً به تحصیل فرزندان آسیب می‌رساند. همچنین نداشتن ارتباط با آشنایان و صله رحم، مسائل و مشکلاتی دیگری است که بین اعضای دو یا چند خانواده رخ می‌دهد. موسوی چلک اظهار می‌دارد: مسکن اشتراکی هیچ نکته مثبتی ندارد و تماماً پیامد منفی است. مسکن اشتراکی انتخابی بین بد و بدتر بین چادرنشینی و بی‌سر پناهی است. وقتی فقر گسترش پیدا می‌کند بر تمام ابعاد اجتماعی تاثیر می‌گذارد و اولویت‌های ما را تغییر می‌دهد. رئیس انجمن مددکاران اجتماعی ایران در پایان یادآور می‌شود: مردم این زندگی را شایسته خود نمی‌دانند و نارضایتی در جامعه افزایش پیدا می‌کند، افزایش نارضایتی هم مسبب خشونت‌های اجتماعی است که امروزه با آن رو به رو هستیم. روی آوردن به مشروبات الکلی و مواد مخدر برای تسکین و گرایش به فحشا و سرقت و ... برای تامین نیازها از جمله این پیامدهای منفی است.

Alborz.payam@gmail.com